

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark Nieuwe Waterweg

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2 april 2014 / rapportnummer 2649-60

1. Oordeel over het MER

De Wolff-Nederland-Windenergie (WNW), Wind&co en FMT BV willen een windpark met maximaal tien turbines aan de noordoever van de Nieuwe Waterweg nabij de Maeslantkering in Hoek van Holland realiseren. Voor de besluitvorming over de omgevingsvergunning (Wabo) is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeente Rotterdam is bevoegd gezag.

Het voornemen is goed beschreven en achtergronden zijn helder onderbouwd. De locatiekeuze is goed gemotiveerd vanuit zowel provinciaal en regionaal beleid. Uit het MER komt naar voren dat de alternatieven met name verschillen in de energieopbrengst en de effecten op de leefomgeving door geluid en slagschaduw.

Een deel van de informatie uit de bijlagen is niet opgenomen in de hoofdtekst. Zo blijkt uit het MER dat bij alternatief 2 aanzienlijk meer woningen binnen de lagere geluidcontouren liggen (onder de wettelijke norm, 37 – 47 dB) dan bij alternatief 1.¹ Gecumuleerd (met andere geluidbronnen) is er nauwelijks onderscheid in de *toename* van de geluidbelasting bij woningen tussen de beide alternatieven (maximaal ca 3 dB). De effectenvergelijking per gegeneerde kWh laat overigens zien dat alternatief 2 aanzienlijk beter scoort dan alternatief 1 dankzij een veel hogere energieproductie.

Twee onderdelen waren in het MER nog onduidelijk:

- de effecten van de alternatieven op beschermde trekvogels. Het is onduidelijk of deze effecten om extra maatregelen vragen om meer slachtoffers onder trekvogels te voorkomen.
- de binnenwaarden van laagfrequent geluid waardoor het niet mogelijk is te beoordelen of er sprake van hinder is en of de alternatieven hierop onderscheidend zijn.

Het bevoegd gezag heeft hierover op 25 maart 2014 een nadere toelichting met aanvullende informatie gestuurd.²

De Commissie³ is van oordeel dat in het MER en de nadere toelichting de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is. In hoofdstuk 2 gaat de Commissie hier nader op in.

- De toelichting met antwoorden op de vragen van de Commissie over zowel de trekvogels als de berekeningen voor laagfrequent geluid hebben niet ter inzage gelegen. De Commissie adviseert deze alsnog bij het besluit over de omgevingsvergunning te betrekken en bij de ter inzage legging van dit besluit te presenteren.

¹ 943 t.o.v. 75 woningen voor maatregelen en 203 respectievelijk 61 woningen na alle voorzieningen

² Memo ter aanvulling MER windpark Nieuwe Waterweg (trekvoegels en keine mantelmeeuw). Arcadis, 19 maart 2014. & Aanvullend memo akoestisch onderzoek MER windpark Nieuwe Waterweg, Pondera Consult, 24 maart 2014.

³ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Beschermde trekvogels

MER

In het MER is het te verwachten aantal aanvaringslachtoffers onder vogels ten gevolge van seizoenstrek niet beschreven. Dit klemt omdat het gemiddeld aantal te verwachten aanvaringslachtoffers onder trekvogels⁴ per turbine in deze regio mogelijk hoger is dan elders in Nederland. Langs de kust van Zuidwest Nederland (inclusief dit gebied) vindt in het najaar namelijk stuwtrek⁵ plaats. Daarnaast zijn ook de gevolgen van het plan voor de foerageertrek (dagelijkse trek) van (Kleine Mantel)meeuwen in het Havengebied niet beschreven. Van deze soort broedt ca. 28% van de Nederlandse populatie in het studiegebied. Voor de alternatieven zullen de effecten op trekvogels en koloniebroedvogels in het Deltagebied niet onderscheidend zijn. Deze informatie is wel noodzakelijk om te bepalen of het windpark afbreuk kan doen aan de gunstige staat van instandhouding⁶ van de verschillende soorten en/of te beoordelen of mitigerende maatregelen mogelijk/nodig zijn om het aantal aanvaringslachtoffers te beperken.

Nadere toelichting

De te verwachten aanvaringslachtoffers van vogels tijdens de seizoenstrek, de trekvogels, en de kleine mantelmeeuw als broedvogels zijn wel in de nadere toelichting beschreven. Hieruit blijkt dat de aantallen aanvaringen van zowel de trekvogels als de kleine mantelmeeuw met windturbines zo laag zijn dat dit geen effect heeft op de populaties van de verschillende trekvogels en de broedkolonies van de kleine mantelmeeuw in het Rotterdamse havengebied. Het aantal potentiële slachtoffers ligt ruim onder de 1% van de totale natuurlijke sterfte.

2.2 Berekening laagfrequent geluid

MER

In het MER zijn onjuiste berekeningen gemaakt voor de verwachte hinder door laagfrequent geluid. De conclusies die in de eerste instantie in het MER staan kunnen daarom onjuist zijn. Naar aanleiding van vragen van de commissie hierover zijn door het bevoegd gezag gecorrigeerde berekeningen aangeleverd. In deze gecorrigeerde berekeningen zijn voor beide alternatieven de laagfrequente geluidsniveaus bij de *buitengevels* van woningen berekend. De gecorrigeerde berekeningen geven geen inzicht in de uiteindelijke binnenwaarden laagfrequent geluid (de NSG- en DCMR curve gaan uit van geluidbelasting binnen in de woning). De berekeningen geven geen duidelijkheid over de vraag of de geluidwerende werking van de gevels voldoende zal zijn om hinder binnenshuis tegen te gaan.

⁴ Alle inheemse vogelsoorten op het grondgebied van de EU zijn beschermd ingevolge de Vogelrichtlijn, waarvan het 'soortenspoor' in Nederland grotendeels geïmplementeerd is in de Flora- en faunawet.

⁵ Bij stuwtrek gaat het om zones met sterke trekverdichting langs de kust en enkele kilometer landinwaarts. In het najaar speelt dit vooral in de kuststreek van Zuid-Holland en Zeeland. Zie o.a. Vogeltrek in Nederland. 2002. LWVT/Sovon en de 'Windmolenrisicokaart'.

⁶ Rekening houdend met het 1%-criterium van natuurlijke sterfte.

Nadere toelichting

De berekende binnenwaarden zijn in de nadere toelichting beschreven. Deze waarden zijn vervolgens getoetst aan alle bestaande toetswaarden: de NSG-referentiecurve (gebaseerd op waarneembaarheid van laagfrequent geluid), de DCMR LF toetscurve (gebaseerd op hinderlijkheid van laagfrequent geluid) en de Vercammen-curve (eveneens gebaseerd op hinderlijkheid). Uit de berekeningen in de toelichting blijkt dat de hindercurves bij geen van de woningen zal worden overschreden. Hinder in de woning door laagfrequent geluid als gevolg van de plaatsing van windturbines kan voor beide alternatieven daarmee met zekerheid worden uitgesloten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: De Wolff–Nederland–Windenergie (WNM), Wind&co en FMT BV

Bevoegd gezag: De deelgemeente Hoek van Holland namens de gemeente Rotterdam. DCMR Milieudienst Rotterdam coördinerend namens de gemeente Rotterdam

Besluit: vaststellen van de omgevingsvergunning (Wabo)

Categorie Besluit m.e.r.: D22.2

Activiteit: De aanleg van een windpark van max. 10 turbines met elk een vermogen van circa 3 MW.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in huis–aan–huis bladen in de (deel) gemeenten Hoek van Holland, Maassluis en Westland van: 21 maart 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 23 maart tot en met 3 mei 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 20 maart 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 22 mei 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 29 januari 2014

toetsingsadvies uitgebracht: 2 april 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

ir. P. van der Boom

dhr. drs. ing. J. Bout (voorzitter)

ing. C.P. Slijpen

ing. R.L. Vogel

drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet–essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Windpark Nieuwe Waterweg (inclusief bijlagen), Pondera Consult, 16 januari 2014
- Rapport aanvullend onderzoek vleermuizen en buizerd, Windpark Nieuwe Waterweg, Arcadis, 4 februari 2014
- Memo ter aanvulling MER windpark Nieuwe Waterweg (trekvoegels en keine mantelmeeuw). Arcadis, 19 maart 2014.
- Aanvullend memo akoestisch onderzoek MER windpark Nieuwe Waterweg, Pondera Consult, 24 maart 2014.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Windpark Nieuwe Waterweg

ISBN: 978-90-421-3931-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

